

Bijlage B 4 bij de Vreemdelingencirculaire

Uitvoering van het Nederlands-Duitse Grensverdrag
en van het Eems-Dollardverdrag.

1. Doorgaand verkeer

Ingevolge artikel 33 van het Grensverdrag staat de Bondsrepubliek Duitsland " op de **voet** van de artikelen 34 t/m 49-**verkeer** toe van **personen** en **goederen** met of zonder middelen van **vervoer** van Nederland naar Nederland over de wegen

- a) Schinveld-Koningabosch
- b) Lobith-Elten-Beek
- c) Lobith-Elten-Babberich
- d) Lobith-Elten-Nederland via autoweg E 36
- e) Spijk (**grenssteen 660**)-Elten-Beek
- f) Spijk (grenssteen **660**)-Elten-Babberich
- g) Spijk (grenssteen 660)-Elten-Nederland** via autoweg **E 36,**

voor ~~over~~ deze wegen **over** het grondgebied van de Duitse Bondsrepubliek lopen (doorgaand verkeer),

Artikel 34 bepaalt dat het doorgaand verkeer wordt **toege-**staan ongeacht de nationaliteit van de personen en de plaats van herkomst **of** bestemming van de goederen en de middelen van **vervoer**.

Op grond van artikel 35 is het niet geoorloofd tijdens de doortocht af te wijken van de voor het doorgaand verkeer bestemde **weggedeelten**, stil te staan, personen op **te** nemen of af te zetten, of goederen te laden, te lossen **of over te** laden.

A. De weg Schinveld-Koningsbosch.

Ingevolge het bepaalde in het tweede lid van **art.49** van het verdrag worden nog slechts motorrijtuigen met of **zon-**der **aanhangwagens** alsmede rijwielen met hulpmotor tot het verkeer op de weg Schinveld-Koningsbosch toegelaten. Duitsland ziet op deze **weg** af van iedere controle aan de grens. Een document voor grensoverschrijding is in geen

enkel **geval** vereist. Het is niet mogelijk om bepaalde personen van het doorgaand verkeer uit te sluiten.

Nederlandse ambtenaren belast met het politietoezicht, de grensbewaking en het douanetoezicht mogen in de uitoefening van hun functie gebruik maken van genoemde weg. Zij hebben het recht daarbij hun dienstkleding of een officieel kenteken zichtbaar te dragen en hun dienstwapens, voertuigen, dienstuitrusting en diensthonden mee te nemen, Zij mogen echter geen ambtshandelingen verrichten.(art.38).

Omgekeerd mogen de bevoegde Duitse ambtenaren, belast met het politietoezicht, de **grensbewaking** en het douanetoezicht zich onder **dezelfde** voorwaarden ten behoeve van de uitoefening van het **verkeers-** en grenstoezicht op de weg Schinveld-Koningsbosch over Nederlandsgebied **begoven** (art .49 ,vijfde lid). Zij behouden het recht bepaalde personen terug te zenden, doch **uitsluitend** indien er gegronde verdenking van misbruik bestaat (**art.45**). In een briefwisseling hebben de Verdragsluitende Partijen vastgelegd, dat de van Duitse zijde op deze **weg** uitgeoefende controle niet zal mogen neerkomen op een douanebehandeling en een personencontrole zoals deze bij het overschrijden van de grens wordt **uitgeoefend.Deelnemers** aan het doorgaand verkeer over deze weg **worden** niet geacht Nederland in- of uit te reizen, zodat zij niet zijn onderworpen aan de verplichtingen welke voor personen krachtens de Vreemdelingenwet bij grensoverschrijding gelden.

B. De wegen bij Elten.

In tegenstelling tot het verkeer over de weg Schinveld-Koningsbosch is het doorgaand verkeer over de hierboven onder b-g genoemde wegen bij **Elten** aan normale grenscontrole onderworpen. Te dien minde zijn aan deze wegen doorlaatposten ingesteld alwaar **de Nederlandse** en de Duitse grenscontrole zijn **samen-gevoegd.Personen** die aan het doorgaand verkeer over deze **wegen deelnemen**, moeten in het bezit zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument. Ingvolge art. 39, eerste lid, van het verdrag dient ook als geldig grensoverschrijdingsdocument te worden beschouwd een geldige Nederlandse "verblijfsvergunning voor vreemdelingen, in combinatie met een foto", **waaronder** in

dit verband moet worden verstaan een paspoort waarin een geldige vergunning tot verblijf is aangetekend, dan wel een afzonderlijk document waaruit blijkt dat het de houder krachtens een der bepalingen van de art. 9 en 10 van de Vreemdelingenwet is toegestaan in Nederland te verblijven (zie bijlage 3b, onder F 1, W) De houders van deze identiteitspapieren zijn vrijgesteld van de visumplicht voor Duitsland, Een uitzondering op de eis van het bezit van een geldig grensoverschrijdingsdocument is ingevolge art. 39, tweede lid, gemaakt voor Nederlandse of Duitse bestuurders van vrachtauto's en hun bijrijders; aan hen kan op genoemde wegen doortocht worden verleend, indien zij zich legitimeren met behulp van een officieel document met foto (Zie bijlage 3b, onder F 3, VV). Met de Duitse autoriteiten werd overeengekomen dat daartoe genoeg zal worden genomen met elk van een foto voorzien identiteitsbewijs, mits dit is afgegeven door een ambtelijke instantie, bijv. een rijbewijs, een post-identiteitsbewijs enz. Indien de chauffeur of diens bijrijder niet de Nederlandse of de Duitse nationaliteit bezit zal hij evenwel in het bezit moeten zijn van een geldig grensoverschrijdingsdocument, waaronder begrepen een paspoort, waarin een geldige vergunning tot verblijf voor Nederland is gesteld of een afzonderlijk identiteitspapier als vorenbedoeld. Opgemerkt zij dat de doorgaande verbindingen over Elten vooral van belang zijn voor het vrachtvervoer naar en van Lj-bith, Tolkamer en Spijk, waar o.m. verschillende steenfabrieken zijn gelegen.

Op grond van art. 40, eerste lid, van het verdrag kunnen bepaalde personen om redenen van openbare veiligheid van het doorgaand verkeer worden uitgesloten (deze uitsluitingsmogelijkheid geldt, zoals hierboven onder 1 A vermeld, niet voor het doorgaand verkeer over de weg Schinveld-Koningsbosch). Zowel voor het doorgaand verkeer over de wegen bij Elten als over de weg Schinveld-Koningsbosch geldt echter dat gedetineerden slechts met toestemming van de Duitse autoriteiten overgebracht mogen worden (art. 40, tweede lid),

N.B. 1) Het Grensverdrag voorziet in de mogelijkheid dat (binnen 10 jaar) door Duitsland ten westen van Herzogenrath een rondweg wordt aangelegd op Nederlands gebied -

gebied. Voor het doorgaand verkeer op deze rondweg zal dan eenzelfde regeling gelden als die, welke is voorzien voor het doorgaand verkeer op de neg Schinveld-Koningsbosch. (artt.51 e.v.)

- 2) Artikel 41 van het verdrag behelst een terugnameverplichting voor Nederland van personen die bij het doorgaand verkeer de Duitse Bondsrepubliek zijn binnengekomen (Zie hiervoor Deel E van de vreemdelingencirculaire)

2. Recht van weggebruik

Deze materie is geregeld in Bijlage A van het Grensverdrag. Ingevolge het bepaalde in par.2, onder 1, van genoemde bijlage wordt onder het recht van weggebruik verstaan het recht, bepaalde wegen te gebruiken, die binnen korte afstand van de grens over het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij voeren. Controle aan de grens blijft hierbij achterwege. In verdere paragrafen van de Bijlage wordt nauwkeurig aangegeven met betrekking tot welke wegen en " eventueel " onder welke bijzondere voorwaarden het recht van weggebruik wordt toegekend.

aan wie dit recht wordt verleend Een recht van weggebruik wordt verleend aan personen die op grond van plaatselijke omstandigheden een redelijk belang daarbij hebben, door afgifte van een schriftelijke verklaring door de bevoegde autoriteit van de Verdragsluitende Partij in welker gebied de persoon woont. Afgezien van deze verklaring heeft men geen grensoverschrijdingsdocument bij zich te hebben. (par. 2, onder 2, van Bijlage A Grensverdrag). Hier is een soortgelijke formulering gekozen als in artikel 1 van de Nederlands-Duitse overeenkomst inzake het kleine grensverkeer (zie Bijlage B3 bij de vreemdelingencirculaire)

Overigens is het recht van weggebruik een zelfstandig recht, dat geheel los staat van de regeling inzake het kleine grensverkeer. Voor de toekenning van dit recht komen in aanmerking personen die woonachtig zijn in de nabijheid van de aangeduide wegen, welke als gevolg van de grenswijzigingen gedeeltelijk op Duits en gedeeltelijk op Nederlands gebied-

B 4-5

gebied zijn komen te liggen. In het bijzonder is daarbij gedacht aan landbouwers en arbeiders, die zich, om hun land of hun werk te bereiken, thans over bedoelde wegen op het gebied van de andere Partij moeten begeven.

Verwezen zij nog in dit verband naar art.4, onder C en D, alsmede bijlage 3b, onder F2 en 5, W

model en afgifte van de verklaring.

De Verdragsluitende Partijen stellen het model van de verklaring in een notawisseling vast en delen elkaar mede, welke autoriteiten bevestigd zijn tot afgifte van de verklaringen. Deze autoriteiten delen aan de met het grenstoezicht belaste autoriteiten van de andere Partij mede, aan welke personen een verklaring is afgegeven en van welke personen de verklaring is ingetrokken (par.2, onder J, van Bijlage A Grensverdrag)

Het vastgestelde model van de verklaring vertoont veel gelijkens met de grenskaart, welke ten behoeve van het kleine grensverkeer tussen Nederland en Duitsland wordt afgegeven. De verklaring is echter niet voorzien van een foto. Er staat uitdrukkelijk op de verklaring vermeld dat deze niet geldt als identiteitsbewijs, terwijl op de achterzijde daarvan onder meer een aanbeveling voor de houder is opgenomen om hij gebruikmaking van het recht van weggebruik steeds tevens een ambtelijk identiteitsbewijs met foto bij zich te hebben. Met de Duitse autoriteiten werd overeengekomen dat het aantal gevallen, waarin verklaringen ten behoeve van het recht van weggebruik zullen worden afgegeven, zo gering mogelijk zal worden gehouden. Vaak zullen belanghebbenden meer gebaat zijn met afgifte van een vergunning of een grenskaart ten behoeve van het kleine grensverkeer, zulks mede omdat de houders van deze bescheiden zich in het gehele tegenoverliggende deel van het grensgebied mogen ophouden en zij de grens tevens langs alle doorlaatposten mogen overschrijden. Het kan echter voorkomen dat een grensbewoner niet of niet meer in aanmerking komt voor een document ten behoeve van het kleine grensverkeer, bijv. uit overwegingen van openbare orde of omdat de bevoegde autoriteiten van de andere Partij hebben medegedeeld dat zij deze grensbewoner geen toestemming zullen verlenen tot overschrijding van de grens buiten de doorlaatposten om, doch dat de

B 4-6

betrekkende wel recht kan doen gelden op afgifte van een verklaring ten behoeve van het recht van weggebruik. De verklaringen worden van Nederlandse zijde in blauwe kleur en van Duitse zijde in groene kleur uitgegeven; zij zijn uitsluitend gesteld in de taal van het land van afgifte. De geldigheidsduur bedraagt ten hoogste vijf jaren. Voor de afgifte worden geen kosten in rekening gebracht. In de verklaring mag niet de beperking worden opgenomen dat daarvan slechts gedurende bepaalde tijden gebruik mag worden gemaakt. Deze verklaringen worden in Nederland afgegeven door de brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee in wier bemakingskring de aanvragers woonachtig zijn en in Duitsland door de "örtliche Ordnungsbehörde" of de "Gemeinde". Van elke afgifte en intrekking van een verklaring moet mededeling worden gedaan aan de met het grenstoezicht belaste autoriteiten van de andere Partij d.w.z., voor wat Nederland betreft de betrokken brigadecommandanten der Koninklijke Marechaussee en voor wat Duitsland betreft de bevoegde "Zollgrenzkommissariate".

In alle gevallen waarin er naar het oordeel van de bevoegde brigadecommandant der Koninklijke Marechaussee aanleiding bestaat tot weigering of tot intrekking van een Nederlandse verklaring ten behoeve van het recht van weggebruik op andere gronden dan wegens het feit dat de aanvrager of houder kennelijk geen redelijk belang (meer) heeft bij de uitoefening van dat recht, dient daarvan mededeling te worden gedaan aan de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie, opdat mijnerzijds terzake een beslissing kan worden genomen. Zulks kan o.a. het geval zijn indien er - mede gelet op de antecedenten van de aanvrager of houder - ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij misbruik van het recht van weggebruik zal maken c.q. geconstateerd is dat misbruik van dat recht gemaakt is. Eenzelfde gedragslijn moet worden gevolgd indien gebleken is dat de houder van een Duitse verklaring ernstig misbruik van het recht van weggebruik heeft gemaakt; in dat geval zal dan mijnerzijds terzake contact worden opgenomen met het Bundesinnenministerium.

- Ambtenaren -

rechten en bevoegdheden van ambtenaren.

Ambtenaren, belast met de grensbewaking en het douanetoezicht, hebben het recht bij het weggebruik hun dienstkleeding, of een officieel kenteken zichtbaar te dragen en hun dienstwapens, voertuigen, dienstuitrusting en diensthonden mee te nemen. Zij mogen echter geen ambtshandelingen verrichten. Een verklaring ten behoeve van het recht van weggebruik behoeven zij niet te bezitten (par.2, onder 4, Bijlage A Grensverdrag).

In enkele gevallen is echter aan Duitse ambtenaren, belast met de grensbewaking en het douanetoezicht, het recht verleend tot het verrichten van bepaalde ambtshandelingen. Hieronder wordt dan verstaan het recht om in het Koninkrijk der Nederlanden grenstoezicht uit te oefenen op dezelfde voet als in de Bondsrepubliek Duitsland. Ambtshandelingen tegenover Nederlanders zijn echter slechts toegestaan in zover dit noodzakelijk is om de identiteit van personen ter plaatse vast te stellen. Deze ambtenaren zijn verplicht hun dienstkleeding of een officieel kenteken zichtbaar te dragen. Zij hebben het recht hun dienstwapens, voertuigen, dienstuitrusting en diensthonden mee te nemen; wapens of honden mogen echter niet tot het verrichten van ambtshandelingen worden gebruikt (par.3 van Bijlage A Grensverdrag).

Verwezen zij nog in dit verband naar art.4, onder e, als mede bijlage 3b, onder F 4, VV.

wegen waarop het recht van weggebruik kan worden uitgeoefend.

Het recht van weggebruik kan ingevolge de bepalingen van de Bijlage A van het Grensverdrag worden uitgeoefend met betrekking tot de hieronder genoemde wegen. Dit recht wordt in sommige gevallen toegekend aan de wederzijdse grensbewoners dan wel aan de in Nederland of in Duitsland wonende grensbevolking alleen en in andere gevallen (mede) aan Nederlandse of Duitse ambtenaren, belast met de grensbewaking en het douanetoezicht. Voor bepaalde wegen gelden bijzondere regelingen. Meer gedetailleerde gegevens hieromtrent zullen worden verstrekt aan de ter plaatse bevoegde ambtenaren, belast met de grensbewaking. De wegen, met betrekking tot welke het recht van weggebruik kan worden uitgeoefend zijn:

- a) Herzogenrath (Neustrasse)/Kerkrade (Nieuwstraat);
- b) Scherpenseel / Waubach;
- c) Roode Beek bij Mindergangelt / Schinveld;

- d) Isenbruch / Susteren;
- e) Straelen / Arcen;
- f) Walbeck / Arcen;
- g) Boeckelt / Bergen;
- h) Hommersum / Bergen;
- i) Grafwogen / Ottersum;
- j) Wyler / Beek;
- k) Kecken / Millingen;
- l) Suderwick / Dinxperlo;
- m) Ammelce / Rekken;
- n) Streitweg / Vrijdijk;
- o) Rhede / Vlagtwedde.

3. Eems-Dollardverdrag

Dit Verdrag geeft o.a. een regeling voor de uitoefening van de **grensbewaking** in de Eemsmonding. Voor wat betreft de uitoefening van de grensbewaking, voorzover deze niet uit personencontrole bestaat, geldt de regeling, neergelegd in **art. 36**, lid 1, 2 en 4, van het verdrag, **luidende:**

Artikel 36

1. De grensbewaking in de Eemsmonding wordt in overeenstemming met het nationale recht **uitgeoefend:**
 - a) Indien **een** vaartuig van **zee** komt, door de **grensbewakingsautoriteiten** van de Verdragsluitende Partij op wier **grondgebied** de eerste haven van bestemming van het vaartuig is gelegen,
 - b) indien een vaartuig naar zee vaart, door de **grensbewakingsautoriteiten** van de **Verdragsluitende Partij** op wier grondgebied de laatste haven die het schip heeft aangedaan, is gelegen,
 - c) indien een vaartuig tusaen een haven aan de **Eemsmonding** en een andere haven aan of bovenstrooms van de Eemsmonding vaart, tot op een afstand van twee zeemijlen van de laatst aangelopen haven, of, indien de **laatst** aangelopen haven niet aan de Eemsmonding ligt, van de plaats waar het schip de Eemsmonding binnenvaart, door

de grensbewakingsautoriteiten van de Verdragsluitende Partij op nier grondgebied de haven van vertrek is gelegen; voor het overige door de grensbewakingsautoriteiten van de Verdragsluitende Partij op nier grondgebied de haven van bestemming is gelegen.

2. De Verdragsluitende Partijen hebben bovendien het recht in de Eemsmonding alle vaartuigen in zoverre door hun grensbewakingsautoriteiten te doen controleren als nocdzakelijk is voor het vaststellen van de haven van bestemming of de haven van vertrek van het vaartuig. De grensbewakingsautoriteiten voeren een zodanige controle alleen uit indien er een verdenking van misbruik bestaat, in het bijzonder indien er verdenking bestaat dat de door een schip gevoerde vlag niet overeenstemt met de werkelijke haven van bestemming of van vertrek.
4. De regeling vervat in de leden 1 tot en met 3 geldt niet voor de Boven Eems, waar uitsluitend de Duitse grensbewakingsautoriteiten bevoegd zijn. Het binnenvaren in de Eemsmonding in de zin van letter c van lid 1 wordt in dit geval gerekend van de westelijke en zuidelijke begrenzing van de Boven Eems af.

Voor wat de personencontrole betreft bepaald artikel 44 van het verdrag, dat deze uitsluitend plaats mag vinden in de havens.

Bij de uitoefening van de grensbewaking in de Eemsmonding dient strikt de hand te worden gehouden aan bovenvermelde regelingen.